

Rozhodnutí Rady**ze dne 19. prosince 2006****o zvláštním programu prováděném****Společným výzkumným střediskem prostřednictvím přímých akcí****v rámci sedmého rámcového programu Evropského společenství pro výzkum,
technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013)****(2006/975/ES)**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 166 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

¹ Stanovisko ze dne 30. listopadu 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

² Úř. věst. C 185, 8.8.2006, s. 10.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s čl. 166 odst. 3 Smlouvy se má rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 967/2006/ES ze dne 20. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013)¹ (dále jen „rámcový program“) provádět prostřednictvím zvláštních programů, které stanoví pravidla pro své provádění, dobu svého trvání a prostředky považované za nezbytné.
- (2) Společné výzkumné středisko (dále jen „SVS“) by mělo provádět takzvané přímé činnosti výzkumu a vývoje v rámci zvláštního programu SVS, kterým se provádí rámcový program ES.
- (3) Při plnění svého poslání by SVS mělo poskytovat vědeckou a technickou podporu pro proces tvorby politiky EU zaměřenou na uživatele, zajistit podporu provádění a sledování stávajících politik a reagovat na nové politické požadavky. Pro dosažení svého poslání by SVS mělo provádět výzkum nejvyšší srovnatelné evropské kvality, a to včetně udržení své vlastní úrovně vědecké excelence.
- (4) Přímé akce SVS by měly být prováděny prostřednictvím tohoto zvláštního programu. Při provádění tohoto zvláštního programu v souladu se svým posláním by SVS mělo klást zvláštní důraz na oblasti klíčového zájmu Unie: prosperitu ve znalostní společnosti, solidaritu, udržitelnost a odpovědné řízení zdrojů, bezpečnost a svobodu, jakož i Evropu jako světového partnera.

¹ Úř. věst. L 391, 30.12.2006, s. 19.

-
- (5) Tento zvláštní program by měl být prováděn pružným, účinným a transparentním způsobem, s přihlédnutím k příslušným potřebám uživatelů SVS a politik Společenství, jakož i k dodržování cíle ochrany finančních zájmů Společenství. Výzkumné činnosti prováděné v jeho rámci by měly být případně přizpůsobeny těmto potřebám a vědeckému a technologickému rozvoji a jejich cílem by mělo být dosažení vědecké excelence.
- (6) Na činnosti výzkumu a vývoje prováděné v rámci tohoto zvláštního programu by se rovněž měla vztahovat pravidla rámcového programu pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol a pro šíření výsledků výzkumu (dále jen „pravidla pro účast a šíření“) týkající se přímých akcí.
- (7) Za účelem provedení tohoto programu může být vhodné, kromě spolupráce zahrnuté v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru nebo některé dohodě o přidružení, zapojit se do činností mezinárodní spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, zejména na základě článku 170 Smlouvy.
- (8) V zájmu rozšíření a integrace EU usiluje SVS o podporu integrace organizací a výzkumných pracovníků z nových členských států do svých činností zaměřených zejména na provádění vědeckých a technologických složek *acquis* Společenství, jakož i o podporu intenzivnější spolupráce s organizacemi a výzkumnými pracovníky z kandidátských zemí. Počítá se rovněž s postupným otevíráním pro sousední země, především u prioritních témat evropské politiky sousedství.

-
- (9) Výzkumné činnosti prováděné v rámci tohoto zvláštního programu by měly dodržovat základní etické zásady včetně zásad uvedených v Listině základních práv Evropské unie.
- (10) SVS by mělo nadále vytvářet další zdroje prostřednictvím soutěžních činností; mezi ně patří účast na nepřímých akcích rámcového programu, práce pro třetí strany a v menší míře využívání duševního vlastnictví.
- (11) Je třeba zajistit řádné finanční řízení rámcového programu a jeho co nejúčinnější a uživatelsky vstřícné provádění a zároveň zaručit právní jistotu a dostupnost programu pro všechny účastníky, a to v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství¹, a s nařízením Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002² o prováděcích pravidlech k uvedenému finančnímu nařízení a s jakýmkoli budoucími změnami.

¹ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

² Úř. věst. L 357, 21.12.2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Komise (ES, Euratom) č. 1261/2005 (Úř. věst. L 201, 2.8.2005, s. 3).

- (12) Měla by být přijata vhodná opatření - přiměřená finančním zájmům Evropských společenství - ke sledování účinnosti přidělené finanční podpory a účinnosti využití těchto prostředků, aby se zamezilo nesrovnalostem a podvodům, a měly by být učiněny nezbytné kroky ke zpětnému získání ztracených, neoprávněně vyplacených nebo nesprávně použitých prostředků, a to v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství¹, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem² a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)³.
- (13) V příhodné době by Komise měla zajistit nezávislé hodnocení týkající se činností prováděných v oblastech zahrnutých v tomto programu.
- (14) Vědecký a technologický obsah tohoto zvláštního programu byl konzultován se správní radou SVS,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

¹ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

² Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

³ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

Článek 1

Na období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013 se přijímá zvláštní program týkající se přímých akcí v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrací, které má provést Společné výzkumné středisko (dále jen „zvláštní program“).

Článek 2

Ve zvláštním programu se stanoví činnosti pro nejaderné akce Společného výzkumného střediska, které poskytují vědeckou a technickou podporu pro proces tvorby politiky Společenství zaměřenou na uživatele, zajišťují podporu provádění a sledování stávajících politik a reagují na nové politické požadavky.

Cíle a hlavní rysy těchto činností jsou uvedeny v příloze.

Článek 3

V souladu s přílohou II rámcového programu činí částka považovaná za nezbytnou k uskutečnění zvláštního programu 1 751 milionů EUR.

Článek 4

1. Všechny výzkumné činnosti prováděné v rámci zvláštního programu jsou prováděny v souladu se základními etickými zásadami.

2. V rámci tohoto programu není financován výzkum v těchto oblastech:
- výzkumná činnost zaměřená na klonování lidí k reprodukčním účelům,
 - výzkumná činnost, která je zaměřena na změnu genetického dědictví lidských bytostí a která by mohla učinit tyto změny dědičnými¹; výzkumné činnosti zaměřené na vytvoření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu nebo za účelem získání kmenových buněk, mimo jiné prostřednictvím přenosu jádra somatické buňky.
3. Výzkum lidských dospělých a embryonálních kmenových buněk může být financován, a to v závislosti na obsahu vědeckého návrhu i na právním rámci zúčastněného členského státu či členských států.

Všechny žádosti o financování výzkumu lidských embryonálních kmenových buněk případně obsahují podrobnosti o vydávání licencí a o kontrolních opatřeních, která přijmou příslušné orgány členských států, jakož i podrobnosti o poskytnutém etickém schválení či etických schváleních.

Pokud jde o derivaci lidských embryonálních kmenových buněk, podléhají instituce, organizace a výzkumní pracovníci přísnému režimu vydávání licencí a kontroly v souladu s právním rámcem zúčastněného členského státu či členských států.

¹ Výzkum související s léčbou rakoviny gonád může být financován.

-
4. U oblastí výzkumu uvedených výše se před druhou fází tohoto programu (2010-2013) provede přezkum na základě vědeckého pokroku.

Článek 5

1. Zvláštní program se provede prostřednictvím přímých akcí stanovených v příloze III rámcového programu.
2. Na zvláštní program se vztahují pravidla pro účast a šíření týkající se přímých akcí.

Článek 6

1. Komise vypracuje víceletý pracovní program pro provádění zvláštního programu, který podrobněji uvede cíle a vědecké a technologické priority stanovené v příloze, a časový plán provádění.
2. Tento víceletý pracovní program zohlední související výzkumné činnosti prováděné členskými státy, přidruženými státy a evropskými a mezinárodními organizacemi. V případě potřeby se program aktualizuje.

Článek 7

Komise zajistí podle článku 7 rámcového programu nezávislé vyhodnocování činností prováděných v oblastech zahrnutých do tohoto zvláštního programu.

Článek 8

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost třetím dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 19. prosince 2006.

Za Radu

předseda

J. KORKEAOJA

PŘÍLOHA

1. Cíl

Poskytovat vědeckou a technickou podporu pro tvorbu politik Společenství zaměřenou na uživatele, zajistit podporu provádění a sledování stávajících politik a reagovat na nové politické požadavky.

2. Přístup

SVS posílí svou orientaci na uživatele a své intenzivní propojení s vědeckou obcí ve specifickém rámci růstu, udržitelného rozvoje a bezpečnosti těmito způsoby:

- pružným reagováním na měnící se potřeby a požadavky evropských tvůrců politiky;
- zaměřením pozornosti na otázky, které jsou důležité z hlediska společenského zájmu, které mají výzkumnou složku a které mají zásadní význam pro celé Společenství;
- rozvojem partnerství s výzkumnými středisky, vysokými školami, průmyslem, orgány veřejné moci, regulačními subjekty v členských státech a s třetími zeměmi a mezinárodními subjekty;
- posílením svých schopností a zařízení;

- SVS zaměřilo své zdroje na plnění vědeckých a technických úkolů vyplývajících ze složitých a různorodých aspektů otázek spojených s politikou Společenství. Dosáhlo toho nasměrováním svých činností na hlavní oblasti politik a vytvářením součinnosti s dalšími zdroji vědecké a technické podpory, které jsou k dispozici v členských státech. SVS tuto kapacitu dále posílí, rovněž spoluprací s agenturami EU, dalšími orgány EU, zejména s Evropským parlamentem, a orgány v členských státech.
- zvýšením transparentnosti při stanovování svých výzkumných priorit, a to zveřejněním kritérií pro tyto priority.

Klíčovým rysem tohoto zvláštního programu je integrovaný přístup k poskytování vědecké a technické podpory politikám. V různých oblastech je totiž naléhavě nutné pochopit vzájemné působení mezi technologickou změnou, vědeckým vývojem, inovací a konkurenceschopností a různými regulačními a politickými přístupy (např. hospodářské nástroje, dobrovolné systémy a pružné mechanismy). Tyto cíle podpoří silná výzkumná základna. Cílem účasti na přímých akcích rámcového programu bude dosažení maximální doplňkovosti s institucionálním programem uvedeným níže v oddíle 3.

SVS posílí své postavení v evropském výzkumném prostoru prostřednictvím zjednodušení přístupu do svých zařízení pro evropské i mimoevropské výzkumné pracovníky, včetně vědců na počátku profesní dráhy, posílí spolupráci s dalšími veřejnými a soukromými výzkumnými organizacemi, bude důsledně zlepšovat vědeckou kvalitu svých vlastních činností a více přispívat k odborné přípravě z vědeckého hlediska, což bude pro SVS i nadále prioritou.

Hlavním rysem tohoto přístupu bude šíření znalostí mezi různé účastníky zapojené do tohoto procesu, přičemž je třeba vyvinout úsilí pro větší zapojení malých a středních podniků do výzkumných akcí. Činnosti se rovněž zaměří na podporu provádění právních předpisů a kontrolu jejich dodržování, jakož i na šíření osvědčených postupů v rámci 25 zemí EU, kandidátských a sousedních zemí.

SVS bude na výzvu nové Lisabonské agendy ke „zlepšení právní úpravy“ reagovat prováděním posouzení a hodnocení politik ex ante a ex post a podpoří tak politické iniciativy Komise vycházející z důkazů. Požadavky formulované v souvislosti s prováděním a sledováním politik dále povedou k vytvoření účelově orientovaných podpůrných činností, pokud se ovšem zakládají na výzkumu.

Nové úkoly spojené s rostoucí potřebou reagovat na krize, mimořádné situace a naléhavé politické závazky se budou plnit budováním kapacit a zařízení ve vybraných oblastech s cílem poskytnout odpovídající podporu v rámci EU.

V souvislosti s politikami Společenství v oblasti vnějších vztahů a bezpečnosti budou SVS po dobu trvání sedmého rámcového programu předkládány nové požadavky. Tyto oblasti činností budou k zajištění rychlé reakce podpořeny interními a zabezpečenými informačními a analytickými systémy. V rámci tohoto programu se bude stejným způsobem dále rozvíjet i celosvětový a mezinárodní rozměr činností SVS.

Zvláštní část zdrojů SVS je věnována na předběžný výzkum za účelem získání nových znalostí a nových schopností. Zdroje jsou do předběžného výzkumu investovány jako „počáteční kapitál“, který může později přinést praktické výsledky, a v případě úspěchu přispějí ve střednědobém až dlouhodobém horizontu k činnostem SVS.

Bude-li o to SVS v souvislosti s jeho podporou politik v tematických oblastech požádáno, podnikne zvláštní opatření vedoucí k lepšímu využívání (včetně šíření, je-li to proveditelné) příslušných výsledků výzkumu z celé EU. Tímto způsobem posílí přínosy znalostní společnosti. Výzkum provedený SVS by měl být případně koordinován s výzkumem provedeným v rámci „témat“ zvláštního programu „Spolupráce“, aby se zabránilo překrývání a zdvojování.

3. Činnosti

3.1. Strategické téma 1: prosperita ve znalostní společnosti

3.1.1. Agenda 1.1 Konkurenceschopnost a inovace

Konkurenceschopnost EU, transparentnost vnitřního trhu a obchod budou podporovány prostřednictvím tvorby a šíření mezinárodně uznávaných referencí a posilováním společného evropského systému měření. Porovnatelnost výsledků měření bude podpořena poskytnutím nástrojů k zabezpečování kvality, například referenčních materiálů, referenčních měření, schválených metod a údajů v širokém spektru oblastí spjatých s politikami, jakými jsou například:

- bezpečnost chemických látek a výrobků včetně kosmetických prostředků, a to rozvíjením systému referencí pro integrované posouzení chemického rizika a vědeckou a technickou podporou tvorby právních předpisů v oblasti chemických látek, včetně podpory (odborné přípravy) zaměřené na zřízení Evropské agentury pro chemické látky (ECA),
- přístupy zaměřené na alternativní zkoušky (jiné než na zvířatech) a inteligentní strategie zkoušek,
- bezpečnost, kvalita a pravost potravin, bezpečnost krmiv, biotechnologie,
- energetika (čistší a obnovitelné zdroje a nosiče energie),
- bezpečnost a ochrana občanů,
- životní prostředí a zdraví.

Tyto referenční činnosti budou prováděny v těsné spolupráci s orgány členských států, mezinárodními normalizačními subjekty (ISO, CEN, Codex Alimentarius, AOAC), regulačními orgány a průmyslem. SVS i nadále působí jako referenční laboratoř Společenství v oblastech geneticky modifikovaných potravin a krmiv, materiálů určených pro styk s potravinami a doplňkových látek v krmivu a nově bude fungovat jako referenční laboratoř Společenství v dalších souvisejících oblastech své působnosti.

SVS bude pokračovat v rozvoji pokročilého ekonometrického modelování a technik analýzy citlivosti v široké škále oblastí politik, v oblasti makroekonomického modelování, krátkodobé analýzy finančních a hospodářských cyklů a v rozvoji a hodnocení souhrnných ukazatelů.

SVS bude také nadále uplatňovat nástroje finanční ekonometrie a statistiky v oblasti finančních služeb (například zúčtování a vypořádání a bankovní směrnice). Bude i nadále zapojeno do celé škály iniciativ, a to prostřednictvím podpory posuzování ex ante a ex post (včetně posuzování dopadů) uskutečňované vytvářením specifických ukazatelů a prováděním analýz.

SVS bude více podporovat rozvoj politiky Společenství v oblasti mezinárodního obchodu se zvláštním důrazem na dopad obchodní politiky na udržitelný rozvoj a konkurenceschopnost.

Lisabonská agenda pro růst a zaměstnanost bude podpořena přímou kvantitativní socioekonomickou analýzou – rovněž ve vztahu k zásadě „zlepšování právní úpravy“ – v celé řadě oblastí politik, jakými jsou například makroekonomická stabilita a růst, finanční služby, aspekty konkurenceschopnosti, celoživotní vzdělávání a část Lisabonské strategie týkající se lidského kapitálu, dále zemědělství, změna klimatu, udržitelné energetické systémy a dopravní systémy. SVS bude přispívat k lepšímu pochopení vztahu mezi poskytováním vzdělávání a potřebami znalostní společnosti, rozšiřování znalostí, faktorů ovlivňujících rovnost ve vzdělávání a způsobu, jak dosáhnout účinného využívání zdrojů vzdělávání.

Jádrem cílů v oblasti konkurenceschopnosti a životního prostředí jsou ekologicky účinné technologie, které bude i nadále určovány a posuzovány Evropským úřadem pro integrovanou prevenci a omezování znečištění, jakož i v rámci příspěvku k provádění a sledování akčního plánu pro environmentální technologie (ETAP). Budou zkoumány podmínky, za nichž jsou tyto technologie vyvíjeny, aby bylo možné určit překážky bránící jejich šíření, posoudit výkonnostní cíle a využít a analyzovat opatření k jejich lepšímu zavádění.

Konkurenceschopnost bude rovněž podpořena například těmito činnostmi:

- podporou vytváření a zachovávání evropských norem, například Eurocodes, Euronorms, norem IEC a ISO a evropských referenčních materiálů;
- vývojem norem pro systémy monitorování životního prostředí a bezpečnosti a harmonizovaný přístup k údajům v rámci INSPIRE (infrastruktura pro prostorové informace v Evropě) a GMES (globální monitorování životního prostředí a bezpečnosti);

- posílením evropské infrastruktury pro měření prostřednictvím mezilaboratorních porovnávacích zkoušek k podpoře procesů akreditace a certifikace.

SVS rovněž poskytne vědeckou a technickou podporu při vypracování posouzení rizika a řídicích postupů jako nástroje evropského rozhodování.

3.1.2. Agenda 1.2 Evropský výzkumný prostor

SVS bude přímo přispívat k evropskému výzkumnému prostoru rozšiřováním svých vědeckých sítí, odbornou přípravou a mobilitou výzkumných pracovníků, přístupem k výzkumným infrastrukturám a společným výzkumem. V případě potřeby se bude účastnit evropských technologických platforem, společných technologických iniciativ a akcí podle článku 169. Zvláštní pozornost bude věnována zapojení partnerů v nových členských státech a kandidátských zemích.

SVS bude podporovat tvorbu výzkumné politiky na základě vědeckých poznatků, a to jak na úrovni Společenství, tak i na úrovni jednotlivých členských států.

Tato strategická podpora tvorby výzkumné politiky bude doplněna zajišťováním technologického posouzení priorit výzkumu v jednotlivých tematických oblastech.

Na evropské úrovni bude rovněž podporována konsolidace, vývoj a šíření prognostických metod v oblasti vědy a technologie.

3.1.3. Agenda 1.3 Energetika a doprava

SVS zaměří své činnosti v oblasti energetiky na hladký přechod ke zdrojům a nosičům energie (včetně vodíku), které mají nižší obsah uhlíku a jsou obnovitelné, na větší účinnost energetických systémů a lepší bezpečnost a zabezpečení dodávek energie. V oblasti energetiky sleduje SVS tyto cíle:

- zajistit udržitelný energetický referenční systém poskytující potřebám politiky Společenství vědecké a technické odborné znalosti o technologické inovaci a pokroku (všechny zdroje energie a energetická účinnost u koncového uživatele);
- působit jako referenční středisko pro prenormativní ověřování výkonu a certifikaci vybraných technologií (tj. čistší energie z fosilních paliv, biomasa, fotovoltaika, palivové články a vodík);
- poskytovat informace o spolehlivosti dodávek energie pro Evropu a o dostupnosti obnovitelných zdrojů energie. SVS dále usnadní diskusi na základě zjištěných skutečností a informované rozhodování o vhodné kombinaci energií tak, aby byla uspokojena potřeba energie v Evropě.

SVS bude přispívat k rozvoji udržitelné dopravy v Evropě, přičemž se zaměří na:

- životní prostředí zahrnující výzkum v oblasti snižování emisí a souvisejících dopadů na ekosystémy; potenciál snižovat emise prostřednictvím vznikajících technologií v rámci různých scénářů politik;

- technicko-hospodářský rozměr zahrnující výzkum v oblasti posuzování vnějších faktorů, zdokonalených paliv a motorů, koncepcí alternativních vozidel a vlivu inovací na konkurenceschopnost a hospodářský růst, jakož i posuzování variant v oblasti dopravní politiky;
- sociální rozměr, včetně činností zahrnujících výzkum v oblasti územního plánování, plánování městského prostředí, vlivů na zdraví a osvěty. Úsilí bude věnováno také aspektům bezpečnosti a ochrany letecké, pozemní a námořní dopravy.

Energetika a doprava jsou hlavními odvětvími odpovědnými za znečištění ovlivňující kvalitu ovzduší. SVS bude podporovat tematickou strategii EU o znečištění ovzduší (program CAFE – Čistý vzduch pro Evropu) se zvláštním důrazem na popis a rozdělování emisí z různých zdrojů k podpoře rozvoje strategií snižování emisí. Bude provedena harmonizace a normalizace referenčních zkoušek a metodologií pro měření emisí.

3.1.4. Agenda 1.4 Informační společnost

SVS bude tvorbou výhledových analýz a strategií souvisejících se znalostní společností podporovat utváření politik a nástrojů v oblasti technologií informační společnosti (TIS) přispívajících ke konkurenceschopné znalostní společnosti v Evropě. Pozornost se zaměří na růst, solidaritu, začlenění a udržitelnost. SVS bude rovněž přispívat k provádění politik Společenství, které jsou úzce spjaty s rozvojem technologií informační společnosti nebo pro které je jejich rozvoj velkým přínosem. Mezi ně patří aplikace v oblasti elektronického obchodního styku (e-business), elektronického zdravotnictví (e-health), osobní bezpečnosti, domácího prostředí, elektronického vzdělávání (e-learning), elektronické správy (e-government) a životního prostředí, jakož i stanovení potenciálu pro nový rozvoj při sledování celkových evropských strategií růstu, začlenění a kvality života a IKT pro posílení důvěry.

SVS bude pracovat na „konvergenci“ v oblasti TIS s cílem posoudit možný dopad na společnost z hlediska konkurenceschopnosti, soukromí, vlastnictví a sociálního začlenění. Konvergenční aplikace budou vyvíjeny v oblasti zdraví (biosenzory, nanotechnologie a kognitivní vědy), bezpečnosti (senzory, veřejná bezpečnost a osobní integrita) a životního prostředí (monitorovací technologie a udržitelné řízení životního prostředí).

3.1.5. Agenda 1.5 Vědy o živé přírodě a biotechnologie

Vědy o živé přírodě a biotechnologie mají význam pro mnoho oblastí politik, v nichž mohou výrazně přispět k cílům Společenství. Tento potenciál je obecně uznávaný v oblasti zdraví, zemědělství, potravin, životního prostředí a v dalších oblastech, v nichž jsou rychle vyvíjeny aplikace. Pro zajišťování referenčních materiálů a validovaných metod je nutný přístup k široké škále pokročilých biotechnologických nástrojů a jejich ovládání. V rámci spolupráce s příslušnými vnitrostátními organizacemi bude SVS dále rozvíjet své schopnosti v této oblasti s ohledem na právní a regulační rámec.

SVS bude k podpoře tvorby budoucích právních předpisů zejména provádět studie socioekonomického dopadu vybraných aplikací biotechnologie a věd o živé přírodě. Díky integrovanému úsilí při uplatňování nanobiotechnologie, fyziky, biologie a chemie na detekční techniky bude SVS přispívat k rozvoji nových strategií a technik pro monitorování životního prostředí a zdraví, pro (eko)toxikologické studie, kontrolu potravinových a krmivových řetězců a bezpečnost.

Činnosti budou vyvíjeny mimo jiné v těchto oblastech:

(1) Biotechnologie a aspekty související se zdravím:

- poskytování nástrojů k zabezpečování kvality u genetických zkoušek;

- studie o genomických diagnostických aplikacích a vývoji léčiv (např. farmakogenomik);
- vývoj a validace pokročilých metod pro zlepšování, omezování a nahrazování zkoušek na zvířatech u biotechnologických léčiv, k předvídání toxicity chemických látek prostřednictvím buněčných kultur in vitro, vysoce výkonných postupů a toxikogenomiky;
- identifikace a posuzování nových bioinformačních metodik podporujících přístupy, které mají v názvu příponu „-omika“, jež zahrnují fyziologické reakce ovlivňované individuální vnímavostí a faktory souvisejícími s životním stylem;
- vypracování metodického rámce pro řádné zvážení faktorů ovlivňujících riziko při posuzování rizik pro lidské zdraví;
- posouzení vlivů nanotechnologií na životní prostředí a lidské zdraví, včetně nanotoxikologie.

(2) Biotechnologie v oblasti zemědělství, potravin a krmiv:

- výhledové studie o vznikajících biotechnologických aplikacích ve výrobě potravin (např. funkční potraviny, klonování hospodářských zvířat a geneticky modifikované plodiny využívané k produkci léčiv nebo k průmyslové produkci);
- odhalování, identifikace a kvantifikace geneticky modifikovaných organismů (GMO) (zahrnuje validaci vysoce výkonných screeningových metod a nástrojů k zabezpečování jakosti u GMO příštích generací);

- studie o koexistenci geneticky modifikovaných a nemodifikovaných plodin; studie o hospodářských aspektech geneticky modifikovaných plodin.

3.2. Strategické téma 2: Solidarita a odpovědné řízení zdrojů

3.2.1. Agenda 2.1 Rozvoj venkova, zemědělství a rybolov

SVS bude prostřednictvím výzkumu podporovat evropské politiky rozvoje venkova, zemědělství a rybolovu v rámci všech tří rozměrů udržitelnosti:

- Aspekty produkce: podpora provádění, kontroly a monitorování SZP (režimy jednotné platby, zásada křížového souladu a poradenské systémy pro zemědělství) včetně integrovaných administrativních a kontrolních systémů pro ornou půdu a registrů trvalých kultur, jakož i provádění vesnických/městských katastrů k podpoře trhu a investic (za využití lokalizačních/navigačních technik). Prognóza produkce plodin na základě modelů simulace růstu, technik leteckého snímkování, dálkového průzkumu a agrofenologické sítě. Podpora provádění systému EU pro pojištění zemědělců. Podpora metodických aspektů nového zemědělského statistického systému EU (včetně statistického zjišťování LUCAS).

- Aspekty životního prostředí: posuzování důsledků dobrých zemědělských a ekologických podmínek a zkoumání dopadů a účinnosti agroenvironmentálních opatření na půdní a vodní podmínky, biologickou rozmanitost a evropské krajiny. Analýza spojitosti mezi zemědělskou a regionální politikou a politikou rozvoje venkova a jejich dopady na změny ve využívání půdy v Evropě prostřednictvím vývoje ukazatelů a prostorových modelů. Tvorba opatření v oblasti podpory pro zemědělství s nízkými vstupními náklady, pro ekologické zemědělství a úrodnost půdy. Podpora rozvoje cílených územních strategií pro provádění programů rozvoje venkova. Posuzování dopadu změny klimatu na zemědělství z hlediska opatření pro přizpůsobení. Příspěvek ke snižování emisí skleníkových plynů pomocí zvláštních energetických plodin a energetického využití odpadů ze zemědělství.
- Aspekty producentů a spotřebitelů: strategické politické analýzy například v těchto oblastech: vliv reformy SZP na udržitelnost zemědělských systémů; schopnost zemědělství reagovat na požadavky spotřebitelů: charakteristika a kontrola potravin, vliv systémů zabezpečování jakosti a certifikace spravovaných v rámci zásobovacích řetězců a schopnost reagovat na normy pro životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat; analýzy odhadů a dopadu politik na hlavní evropské zemědělské produkty z hlediska produkce, světového trhu, cen, příjmů a blahobytu spotřebitelů; dopad změn v obchodní politice a na světových komoditních trzích; zemědělské politiky v oblasti rozvoje venkova ve spojení s ostatními politikami. Zvláštní pozornost bude věnována dopadu reformy SZP v nových členských státech a kandidátských zemích a analýze dopadů a účinků politik pro rozvoj venkova.

K dosahování cílů společné rybářské politiky přispěje zlepšování kvality a včasnosti vědeckých údajů a rozvíjení procesů k posuzování hospodářského a sociálního dopadu různých variant řízení. Ke zjišťování případů, kdy dochází k porušování předpisů, budou využívány nové technologie, mimo jiné určování původu ryb na základě analýzy DNA. Pozornost se zaměří na techniky podporující zapojení zúčastněných subjektů. V souladu s utvářející se námořní politikou Společenství budou služby vyvinuté pro rybolov – jako například monitorování plavidel pomocí dálkového průzkumu a elektronického oznamování – rozšířeny na identifikaci obchodních plavidel. Rovněž bude posouzen dopad rostoucího odvětví akvakultury, včetně environmentálních a socioekonomických aspektů.

3.2.2. Agenda 2.2 Přírodní zdroje

SVS se ve snaze o vypracování integrovaných konceptů pro udržitelný rozvoj podílí na činnosti k dosažení uceleného přístupu ke sledování změn a analýze dopadů a tlaků na přírodní zdroje. Tento výzkum, který doplní agendu 2.1, bude úzce spjat se sedmi tematickými strategiemi EU v oblasti životního prostředí. Zaměří se na sdílení informací o životním prostředí a podpoří vývoj GMES tým, že tyto služby budou hrát důležitou úlohu v jeho výzkumných činnostech. Aplikace budou odpovídat zásadám INSPIRE.

Činnosti se konkrétně zaměří na tyto oblasti:

- Hospodaření s vodou v souvislosti s rámcovou směrnicí o vodě a námořní politikou s důrazem na ekologickou kvalitu evropských vnitrozemských a pobřežních vod, cykly znečišťujících látek, harmonizovaná měření chemických a biologických kontaminantů, dynamické modelování a celoevropské informační systémy.

-
- Iniciativy na ochranu půdy stanovené v rámcové směrnici o půdě se zaměřením na usměrňování toku informací o půdě v Evropě, vymezení společných kritérií a metod pro vytyčení rizikových oblastí pro půdu, jakož i na přístupy k monitorování půdy.
 - Přístupy zaměřené na analýzu životního cyklu ke sledování zdrojů od těžby přes využití a recyklaci až po konečné odstraňování materiálů. Udržitelná produkce a spotřeba přírodních zdrojů a materiálů a dopad produktů v rámci různých technologických a politických scénářů na životní prostředí a jejich udržitelnost.
 - Lesnictví; bude zaveden systém pro monitorování lesů Společenství, jenž bude obsahovat údaje o lesních požárech, ekologickém stavu lesů a lesních zdrojích. Činnosti se budou vztahovat na ukazatele biologické rozmanitosti lesů, nástroje k analýze dopadů požárů, analýzu vzájemného působení lesních požárů, půdy a změny klimatu a začlenění údajů souvisejících s lesními zdroji získaných z členských států.
 - Poskytování další technické podpory pro rozvoj INSPIRE: příspěvek k systému EU sdílení informací o životním prostředí (v úzké spolupráci s Evropskou agenturou pro životní prostředí a statistickým úřadem ESTAT).
 - Posouzení dopadů strukturálních programů a programů soudržnosti a podpora vymezování a hodnocení regionálních politik Společenství pomocí územních ukazatelů na regionální a městské úrovni.

3.2.3. Agenda 2.3 Životní prostředí a zdraví

Spojitost mezi životním prostředím a zdravím je novým těžištěm zájmu na evropské úrovni. SVS bude k této vznikající oblasti politiky přispívat:

- vývojem a validací metod k monitorování cest a posuzování expozice: vnější ovzduší (kvalita ovzduší), vnitřní ovzduší (produkty, kouř), pitná voda a potraviny (včetně materiálů určených pro styk s potravinami, kontaminantů v potravním řetězci). Zejména v oblasti chemických látek se počítá s příspěvkem k vypracování přístupu celkové expozice člověka;
- posouzením účinků na zdraví pomocí experimentálních prací, biologického monitorování, toxikogenomických analýz, počítačových technik a analytických nástrojů;
- využíváním znalostí získaných v rámci obou výše uvedených bodů s cílem přispět k budoucímu rozvoji integrovaného systému pro životní prostředí a zdraví v souladu s politickým rámcem v oblasti informací o životním prostředí a zdraví, který je vypracováván v rámci příslušného akčního plánu EU.

3.2.4. Agenda 2.4 Změna klimatu

Ústředním cílem Kjótského protokolu je snižování emisí skleníkových plynů. Hlavním bodem agendy SVS je proto posouzení potenciálu ke snižování emisí skleníkových plynů (opatření pro zmírňování) ve společném rámci. Bude pokračovat posuzování kvality, ověřování a analýza údajů o emisích skleníkových plynů, zejména v problematických odvětvích, jakými jsou zemědělství a lesnictví. Podobné práce se zaměří na otázku ověřování v souvislosti s obchodováním s uhlíkem.

Přizpůsobení se změně klimatu se stalo nutností a SVS bude i nadále shromažďovat a vyhodnocovat údaje související s dopady změny klimatu na různé citlivé oblasti evropského hospodářství. Mezi ně patří zemědělství, lesnictví, vodní zdroje a přírodní rizika. Při posuzování nebezpečí spojených se změnou klimatu se pozornost zaměří na výskyt povodní, období sucha, lesních požárů, bouří, zhoršování kvality ovzduší a pobřežní a mořské procesy na evropské úrovni.

Je nezbytné mít dostatečné znalosti o příznacích a dopadech změny klimatu ve světě. Budou dále rozvíjeny techniky globálního monitorování, aby bylo možné vyhodnotit změny v atmosféře, oceánech a zemské biosféře, které urychlují změnu klimatu nebo jsou jejím důsledkem. Tato práce tvoří součást evropského příspěvku ke globálním pozorovacím systémům, které byly formálně uznány Rámcovou úmluvou Organizace spojených národů o změně klimatu (příspěvek ke globálnímu systému pro pozorování klimatu). Podobná práce se zaměří na ověřování obchodování s uhlíkem spojené s pružnými mechanismy Kjótského protokolu (společné provádění a mechanismus čistého rozvoje) a na budoucí režimy po roce 2012. SVS uskuteční třetí fázi programu TREES (družicová pozorování prostředí tropických ekosystémů) s cílem aktualizovat předchozí posouzení celosvětového lesního porostu.

SVS bude spolupracovat s ostatními modelovacími středisky v celé Evropě s cílem vyvinout kompromisní scénáře a analýzy nákladů a přínosů. Pro sedmý rámcový program má zvláštní význam analýza variant pro období následující po Kjótském protokolu, která bude východiskem pro diskuse o začlenění politik v oblasti klimatu do dalších odvětvových politik.

3.3. Strategické téma 3: Svoboda, bezpečnost a právo

3.3.1. Agenda 3.1 Vnitřní bezpečnost

SVS bude poskytovat vědeckou a technickou podporou politikám Společenství souvisejícím s vytvořením oblasti svobody, bezpečnosti, práva a cel, zejména prostřednictvím výzkumné činnosti. Úsilí se soustředí na uplatňování schopností v oblasti informačních technologií a systémových analýz na ochranu proti trestné činnosti a podvodům, proti pašování a nedovolenému obchodu; na ochranu občanů a kritických infrastruktur proti terorismu; a na migraci a správu hranic. Bude rovněž poskytována technická podpora pro integrovanou správu hranic (např. interoperabilita).

V rámci činností budou mimo jiné podporovány:

- kapacita pro odhalování a sledování podvodů ohrožujících rozpočet Společenství a zneužívání finančních prostředků, a to pomocí automatického shromažďování informací a uplatňování pokročilých analytických technik na velké soubory dat;
- vyhodnocování ohrožení a slabin kritických infrastruktur v klíčových odvětvích na úrovni EU (např. informační systémy, finanční systémy, průmyslové závody, veřejné budovy, dopravní systémy a infrastruktury, komunikační sítě, finanční sítě, navigační systémy, infrastruktury pro elektřinu a zemní plyn či ropu, systémy pro distribuci potravin atd.);
- prevence, připravenost a řízení rizik u scénářů vyvolaných úmyslnými jednáními (sabotáž průmyslových zařízení, výbuchy, nárazy, biologické a chemické činitele, útoky na potravinové systémy) namířenými proti infrastrukturám;

- ochrana a správa hranic prostřednictvím norem a zkoušení pro biometrické senzory, monitorovací systémy k odhalování nedovoleného obchodu, sledování migračních toků;
- shromažďování informací v oblasti letecké, námořní a silniční dopravy zboží pomocí nejrozumnějších monitorovacích technologií;
- struktura krizového střediska EU (ARGUS) a mechanismy reakce na krizové situace.

3.3.2. Agenda 3.2 Pohromy a reakce

V souvislosti s přírodními a průmyslovými pohromami a haváriemi bude SVS podporovat lepší schopnost porozumět a reagovat v oblasti slabin, rizik, systémů včasného varování a rychlé výměny informací, monitorování a rovněž opatření k vyhodnocování, prevenci a zmírňování škod. Zejména přispěje ke zlepšení schopnosti reakce a řešení krizí v rámci Společenství z hlediska rychlé reakce, monitorování a vyhodnocování škod (např. v souvislosti s mechanismem civilní ochrany a intervencemi Fondu solidarity).

Úřad pro nebezpečí závažných havárií přispěje prostřednictvím monitorování havárií a nehod a jejich vyhodnocováním k řízení bezpečnosti, zejména u zařízení v rámci směrnice Seveso II.

V oblasti přírodních pohrom se SVS zaměří na vývoj systémů včasného varování a rychlé výměny informací na základě modelů, technologií pozorování Země a měřicích sítí pro celou škálu situací v Evropě včetně povodní, období sucha, úniků ropy, zemětřesení, lesních požárů, lavin, sesuvů půdy a bouří. Oblast Středozemního/Černého moře a okraje Atlantského oceánu budou zkoumány z hlediska rizik spojených s více nebezpečími. I nadále budou vypracovávány zprávy o přírodních katastrofách a tyto katastrofy budou vyhodnocovány. Práce na této agendě budou rovněž prováděny v zájmu rozvoje služeb GMES spojených s krizemi a mimořádnými situacemi.

3.3.3. Agenda 3.3 Bezpečnost a kvalita potravin a krmiv

Činnosti se budou provádět v souladu s koncepcí „od stolu na pole“. SVS zajistí validaci metod a harmonizované postupy pro celou škálu druhů potravin a krmiv. Díky svým odborným znalostem na poli analýzy potravin a krmiv a díky případnému zapojení do dalších oblastí posílí SVS rovněž svou schopnost zvládat potravinové a krmivové krize. Pozornost bude věnována úzké spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin.

Činnosti budou zahrnovat:

- validaci molekulárněbiologických a spojených technik ke kontrole potravin a krmiv, například v oblasti alergenů, funkčních potravin a potravin pocházející z ekologického zemědělství;
- oblasti související s potravinami a zdravím, v jejichž rámci se do budoucna počítá s novými právními předpisy (například mikrobiologie, funkční potraviny a potraviny pocházející z ekologického zemědělství, alergeny, zdravotní tvrzení pro označování potravin);
- oblasti spojené s bezpečností krmiv u platných právních předpisů (např. povolení doplňkových látek v krmivech);
- mikrobiologii pro potraviny a krmiva, validace biomolekulárních metod detekce pro mikroorganismy, zejména pro patogeny v potravinách a ve vodě;
- validaci analytických metod k detekci zakázaných látek, kontaminantů, doplňkových látek v krmivech a živočišných bílkovin, ke kontrole dodržování směrnic týkajících se označování a k označování původu (např. izotopové metody);
- elektronickou sledovatelnost v rámci krmivového a potravinového řetězce.

3.4. Strategické téma 4: Evropa jako světový partner

SVS bude podporovat rozhodovací proces na úrovni Společenství v rámci nástrojů vnější politiky (rozvojová spolupráce, obchod a nástroje k reakci na krize a mírovému předcházení konfliktům, včetně nástrojů pro stabilitu a humanitární pomoc).

3.4.1. 3.4.1. Agenda 4.1 Globální bezpečnost

SVS bude prostřednictvím svého výzkumu podporovat pomocí nových technologií (včetně vesmírných technologií, geoprostorové analýzy, webové inteligence, informačních systémů pracujících v reálném čase) výrazněji programy Společenství v oblasti obnovy a humanitární pomoci na několika úrovních intervence (od připravenosti až po rychlou reakci a činnosti „v terénu“) s cílem reagovat na potřeby v oblasti identifikace opomíjených krizových oblastí, včasného varování před možnými krizovými situacemi, posuzování humanitárních potřeb a poskytování pomoci, integrované reakce na krizové situace a posuzování škod v návaznosti na krize. Mezinárodní humanitární pomoc bude rovněž podporována rozšířením funkcí globálního systému včasného varování před katastrofami a reakcí na ně s cílem obsáhnout širokou škálu humanitárních katastrof v úzké spolupráci s agenturami OSN (zejména s Úřadem OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí).

SVS vytvoří globální databázi geoprostorových dat a přispěje ke službám (rychlé mapování), které podporují řešení krizí a bezpečnost; k interoperabilitě systémů a norem pro podporu výměny údajů mezi systémy, zejména se Situačním střediskem Rady a Družicovým střediskem EU. Tato činnost se realizuje v souvislosti s vývojem budoucích pilotních služeb GMES.

SVS bude poskytovat vědeckou a technickou podporu při provádění opatření v rámci předpokládaného nástroje stability, přičemž se bude zabývat problémy přesahujícími hranice a dlouhodobějšími otázkami globální stability a bezpečnosti. SVS bude pracovat na otázce šíření zbraní hromadného ničení a zboží a technologií dvojího užití, včetně kontroly vývozu, ochrany hranic, bezpečnosti dodavatelského řetězce a vytváření profilů zemí. Mezi systémy, které musí být za tímto účelem dále rozvíjeny, patří klasifikační systémy pro kontrolu vývozu, systémy založené na informacích, uchovávání údajů a mnohojazyčné nástroje pro extrakci a zpracovávání informací z internetu. Počítá se s úzkým propojením se souvisejícími činnostmi SVS v rámci zvláštního programu Euratomu.

Tento přístup je postaven na analytických technikách a systémech dálkového průzkumu k integraci a analýze údajů z více zdrojů (včetně pozorování Země a veřejně přístupných zdrojů); tyto techniky a systémy budou využity k podpoře provádění činností vnější politiky Společenství, jako například ty, jež jsou důležité pro Kimberleýský proces a mechanismy ke sledování nedovoleného obchodu mj. se dřevem a se zbožím dvojího užití. Tyto činnosti přispějí ke globálnímu rozměru iniciativy GMES.

3.4.2. Agenda 4.2 Rozvojová spolupráce

Ve státech africké, karibské a tichomořské oblasti bude zpočátku zřízeno pozorovací středisko pro udržitelný rozvoj a životní prostředí. Základem tohoto střediska bude systém pro shromažďování informací a komunikaci, který bude využívat tři hlavní složky: diagnostiku životního prostředí a profily zemí, vytváření scénářů a vzájemné ovlivňování jednotlivých politik. Dlouhodobé pozorování zdrojů a parametrů životního prostředí (např. pokryv území, lesní porost, požáry, biologická rozmanitost, pobřežní oblasti, citlivost klimatu atd.) přispěje k analýzám trendů. Vývoj bude prováděn v těsné spolupráci s iniciativou GMES a s programem monitorování Afriky z hlediska životního prostředí a udržitelného rozvoje.

V souvislosti se zajišťováním potravin a iniciativou Společenství zaměřenou na vymýcení chudoby a udržitelný rozvoj bude v rámci střediska vyvinuta globální složka pro monitorování plodin.

Výzkumné práce se zaměří na nové metody pro posuzování potravinových potřeb a zásobování potravinami, informační systémy pro zajišťování potravin a posuzování zranitelnosti.

Dodávané konečné produkty budou zaměřené na uživatele – to znamená, že v tomto konkrétním případě budou navrženy tak, aby reagovaly na potřeby rozvojových zemí a aby je tyto země mohly využívat.

Bude rovněž posílena spolupráce s hlavními subjekty v této oblasti (UNEP, FAO, EUMETSAT, WFP, ESA GMES-GMFS).

Etická hlediska

Při provádění tohoto zvláštního programu a při výzkumných činnostech, které z něj vyplývají, je třeba dodržovat základní etické zásady. K nim patří mimo jiné zásady zakotvené v Listině základních práv Unie, včetně: ochrany lidské důstojnosti a lidského života, ochrany osobních údajů a soukromí, jakož i ochrany zvířat a životního prostředí v souladu s právem Společenství a platným zněním příslušných mezinárodních úmluv a etických kodexů, například Helsinské deklarace, Úmluvy Rady Evropy o lidských právech a biomedicíně podepsané v Oviedu dne 4. dubna 1997 a jejích dodatkových protokolů, Úmluvy OSN o právech dítěte, Všeobecné deklarace UNESCO o lidském genomu a lidských právech, Úmluvy OSN o biologických a toxických zbraních (BTWC), Mezinárodní smlouvy o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství a souvisejících rezolucí Světové zdravotnické organizace (WHO).

V úvahu se rovněž vezmou stanoviska Evropské skupiny poradců pro etické dopady biotechnologií (1991–1997) a stanoviska Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích (od roku 1998).

V souladu se zásadou subsidiarity a s ohledem na rozmanitost přístupů v Evropě musí účastníci výzkumných projektů dodržovat právní a správní předpisy a etická pravidla platné v zemích, kde bude výzkum prováděn. V každém případě se použijí vnitrostátní právní předpisy a výzkum, který je zakázán v některém členském státě nebo jiné zemi, nebude v tomto členském státě nebo zemi financován z prostředků Společenství.

Subjekty uskutečňující výzkumné projekty musí případně před zahájením činností v oblasti VTR obdržet souhlas příslušných státních nebo místních výborů pro etiku. Komise bude rovněž systematicky provádět etický přezkum u návrhů, které se zabývají eticky citlivými otázkami nebo u kterých nebyla etickým hlediskům věnována odpovídající pozornost. Ve zvláštních případech lze etický přezkum provést během provádění projektu.

Protokol o ochraně a dobrých životních podmínkách zvířat připojený ke Smlouvě vyžaduje, aby Společenství při tvorbě a provádění svých politik včetně výzkumu věnovalo plnou pozornost požadavkům na dobré životní podmínky zvířat. Směrnice Rady 86/609/EHS ze dne 24. listopadu 1986 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely¹ vyžaduje, aby všechny pokusy byly prováděny tak, aby pokusná zvířata byla ušetřena strachu a zbytečných bolestí a utrpení; aby byl použit co nejmenší počet zvířat; aby se použila zvířata co do smyslové fyziologie nejméně vyvinutá a aby vzniklo co nejméně bolestí, útrap, strachu nebo trvalých poškození. Změnu genetického dědictví zvířat a klonování zvířat lze zvažovat pouze tehdy, pokud jsou cíle z etického hlediska odůvodněné, a za podmínek, kdy jsou zaručeny dobré životní podmínky zvířat a dodržování zásad biologické rozmanitosti.

V průběhu provádění tohoto programu bude Komise pravidelně sledovat vědecký pokrok a vnitrostátní a mezinárodní právní předpisy, aby se přihlédlo k případnému vývoji.

¹ Úř. věst. L 358, 18.12.1986, s. 1. Směrnice naposledy pozměněné směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/65/ES (Úř. věst. L 230, 16.9.2003, s. 32).